

Hanna Pawlak, Roman Nierebiński

Nowe technologie w e-biznesie na ścianie wschodniej

Ekonomiczne Problemy Usług nr 57, 121-129

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

HANNA PAWLAK, ROMAN NIEREBIŃSKI

Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy

h.pawlak@itl.waw.pl, r.nierebinski@itl.waw.pl

NOWE TECHNOLOGIE W E-BIZNESIE NA ŚCIANIE WSCHODNIEJ

Wprowadzenie

Trudno wyobrazić sobie firmę prowadzącą działalność gospodarczą, która nie korzystałaby z możliwości oferowanych przez nowe technologie. Z badań przeprowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny¹ wynika, że w 2008 r. w skali kraju ponad 90% firm korzystało z komputerów i miało dostęp do Internetu. Jeśli firma posiada dostęp do nowych technologii, to korzysta z oferowanych przez te media możliwości wspomagania swojej działalności biznesowej i rozwoju nowoczesnej gospodarki (e-biznesu).

Sporo światła na sposoby korzystania przez firmy z nowych technologii rzucają wyniki badań przeprowadzonych w 2008 r. przez Instytut Łączności². Problematyka badań koncentrowała się m.in. wokół różnych aspektów korzystania przez firmy z komputerów oraz Internetu.

W artykule przedstawiono wybrane statystyki dotyczące korzystania z nowych technologii przez przedsiębiorstwa z tzw. ścian wschodniej (województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie) i odniesiono je do wskaźników ogólnopolskich.

¹ *Wykorzystanie technologii informacyjno-telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach, gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2008 r.*, GUS, 2009.

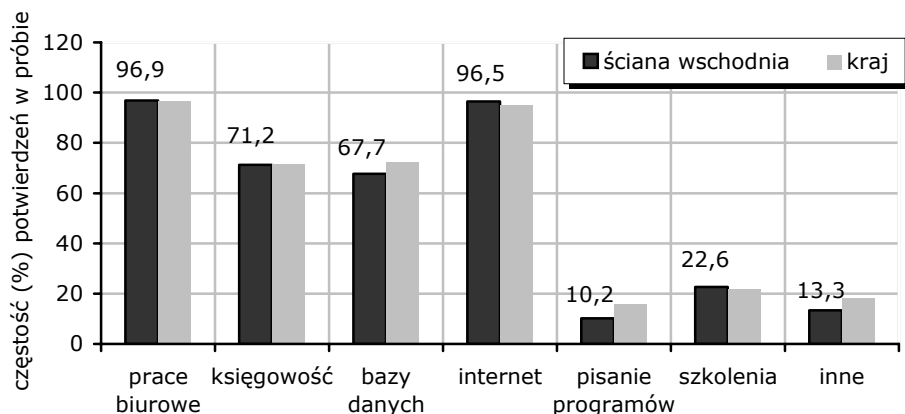
² *Firmowi użytkownicy Internetu w Polsce. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r.*, Instytut Łączności, 2009.

1. Korzystanie z nowych technologii

Poniżej przedstawiono statystyki odpowiedzi na pytania dotyczące korzystania w firmach z funkcji oferowanych przez komputery oraz Internet.

Korzystanie z komputerów

Wypowiedzi respondentów świadczą o tym, że firmowe komputery najczęściej używane są do wspomagania różnego rodzaju prac biurowych (96,9% ogółu firm) oraz jako narzędzie dostępu do Internetu (96,5%). Dość często korzysta się z nich do prowadzenia księgowości, a także do utrzymywania baz danych klientów. Stosunkowo najrzadziej komputery wykorzystywane są przez firmy do tworzenia oprogramowania (10,2% ogółu firm). Zbiorcze wyniki zaprezentowano na rysunku 1.



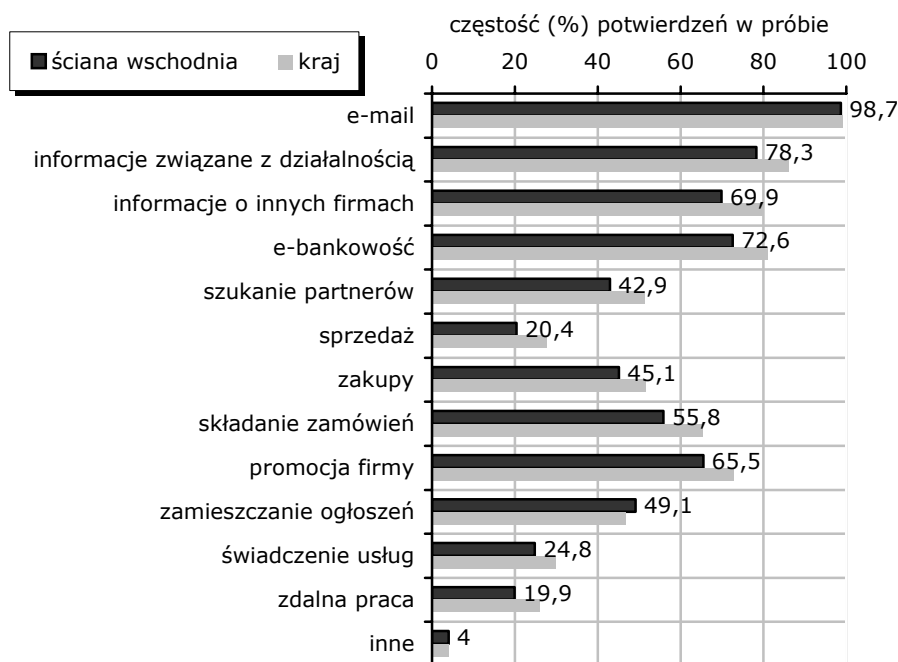
Rys. 1. Sposoby korzystania z firmowych komputerów

Źródło: *Firmowi użytkownicy Internetu na ścianie wschodniej*. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r., Instytut Łączności, 2009.

Analiza korzystania z komputerów przez firmy ze ściany wschodniej, w porównaniu do statystyk ogólnopolskich, pokazuje m.in., że w zakresie sposobów używania komputerów występują niewielkie różnice. Firmy z województw ściany wschodniej rzadziej tworzą aplikacje komputerowe oraz utrzymują bazy danych klientów i wykorzystują posiadane komputery do celów wymagających wsparcia specjalizowanego oprogramowania. Nieco częściej używają komputerów jako środka dostępu do Internetu oraz do przeprowadzania szkoleń.

Korzystanie z Internetu

Najczęstszym sposobem korzystania z firmowego Internetu jest poczta elektroniczna (98,7%), na co wskazuje rysunek 2. Stosunkowo dużą popularnością cieszy się wyszukiwanie informacji związanych z działalnością firmy (78,3%), a także e-bankowość (72,6%). Dość spora grupa badanych wskazała, że szuka w sieci informacji o innych firmach i/lub używa Internetu do celów promocyjnych.



Rys. 2. Sposoby korzystania w firmach z Internetu

Źródło: *Firmowi użytkownicy Internetu na ścianie wschodniej*. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r., Instytut Łączności, 2009.

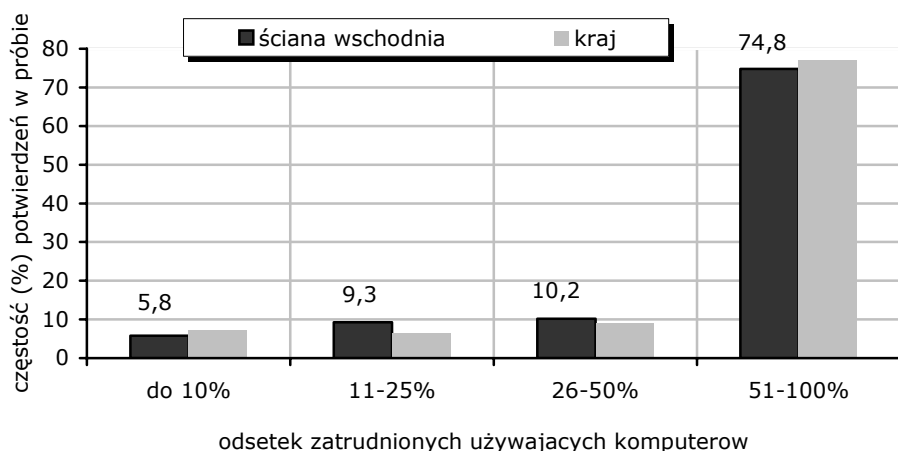
W zakresie korzystania z Internetu, w porównaniu do statystyk ogólnopolskich, firmy ze ściany wschodniej równie często wykorzystują to medium do komunikowania się za pomocą poczty elektronicznej. Nieco częściej zamieszczają w sieci ogłoszenia. Używanie pozostałych (branych pod uwagę) możliwości Internetu jest wyraźnie rzadsze. Największe różnice dotyczą wyszukiwania informacji o innych firmach i składania zamówień, najmniejsze zaś – dokonywania zakupów, świadczenia usług oraz zatrudnienia w formie zdalnej pracy.

2. Dostęp zatrudnionych do nowych technologii

W celu zwymiarowania indywidualnego dostępu pracowników do nowych technologii, zarówno komputerów, jak również Internetu, posłużono się zdefiniowanymi przedziałami, z których każdy wyszczególniał określony odsetek zatrudnionych służbowo korzystających z tego medium. Badane firmy miały do wyboru, odpowiednio do sytuacji, jedną z następujących opcji: do 10%, 11-25%, 26-50% i 51-100% zatrudnionych.

Dostęp do komputerów

Najczęściej w firmach z komputerów korzysta ponad połowa zatrudnionych – takich odpowiedzi udzieliło 74,8% badanych. Tylko 5,8% respondentów stwierdziło, że niecałe 10% ich pracowników ma stały dostęp do komputera. Dokładne wyniki badania tego zagadnienia specyfikuje rysunek 3.



Rys. 3. Indywidualny dostęp zatrudnionych do komputerów

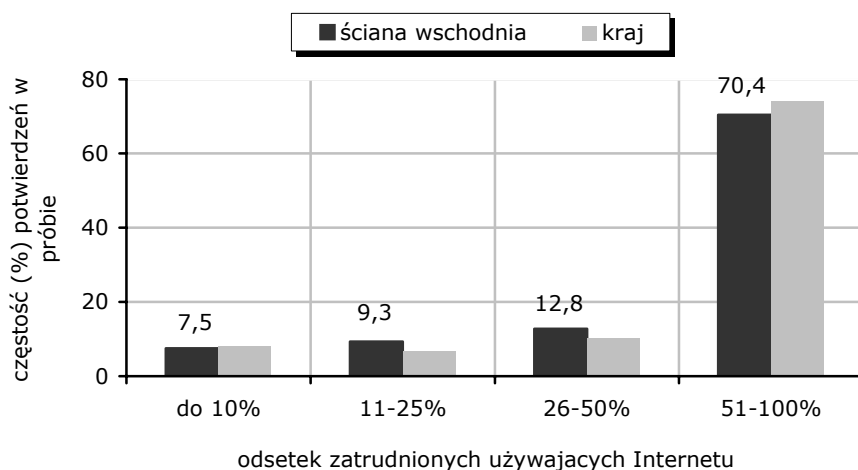
Źródło: *Firmowi użytkownicy Internetu na ścianie wschodniej*. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r., Instytut Łączności, 2009.

Analiza korzystania z komputerów przez firmy ze ściany wschodniej, w porównaniu do statystyk ogólnopolskich, pokazuje m.in., że firmy z tego regionu oferują zatrudnionym dostęp do komputerów (ogólnie) na zbliżonym poziomie do tego, jaki występuje w skali ogólnopolskiej. Nieco częściej zapewniają indywidualne korzystanie z komputerów na poziomie 11-25% zatrudnionych oraz 26-50% zatrudnionych, nieco rzadziej zaś w przedziałach: do 10% pracowników oraz powyżej połowy pracowników.

Należy zauważyć, że zarówno na ścianie wschodniej, jak i w skali całego kraju, zdecydowanie najwięcej jest firm, które udostępniają komputery służbowe ponad połowie załogi. Przedział 51-100% jest dosyć szeroki (oznaczać może zarówno 51%, jak i 100%), w związku z czym nie pozwala on na bardziej szczegółowe oceny badanego zagadnienia. Podobna uwaga dotyczy statystyk dostępu pracowników do Internetu.

Dostęp do Internetu

W firmach ze ściany wschodniej najczęściej ponad połowa zatrudnionych posiada dostęp do Internetu – takich odpowiedzi udzieliło 70,4% respondentów (rys. 4). Tylko 7,5% badanych firm wskazało, że stały dostęp do Internetu ma do 10% ich pracowników.



Rys. 4. Indywidualny dostęp zatrudnionych do firmowego Internetu

Źródło: *Firmowi użytkownicy Internetu na ścianie wschodniej*. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r., Instytut Łączności, 2009.

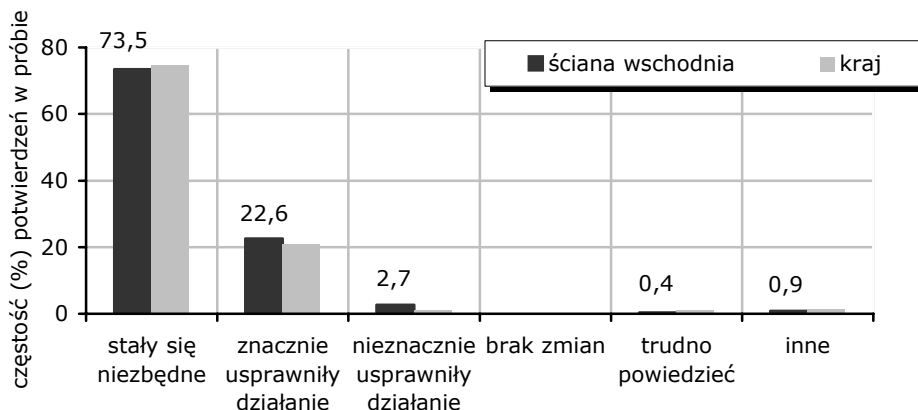
W zakresie korzystania z Internetu, w porównaniu do statystyk ogólnopolskich, firmy z województw ściany wschodniej oferują swoim pracownikom nieco rzadziej dostęp do Internetu na poziomach: do 10% oraz 51-100% zatrudnionych, a nieco częściej na poziomach: 11-25% i 26-50% zatrudnionych.

3. Ocena skutków wprowadzenia nowych technologii

Przedstawiciele firm proszono o ocenę, jakie skutki przyniosło wprowadzenie nowych technologii w ich przedsiębiorstwach. Do wyboru były odpowiedzi, że nowe technologie: stały się niezbędne do funkcjonowania firmy, znacznie usprawiły funkcjonowanie, nieznacznie usprawiły ich funkcjonowanie albo nie wniosły żadnych zmian.

Skutki wprowadzenia komputerów

Firmy zdecydowanie pozytywnie oceniają wpływ wprowadzenia komputerów na sprawność swojego działania, co pokazuje rysunek 5. Najczęściej oceniały, że komputery stały się niezbędne do prowadzenia działalności (73,5%), bądź stwierdzały, że znacznie usprawiły one ich funkcjonowanie (22,6%).



Rys. 5. Ocena skutków wprowadzenia komputerów na działanie firmy

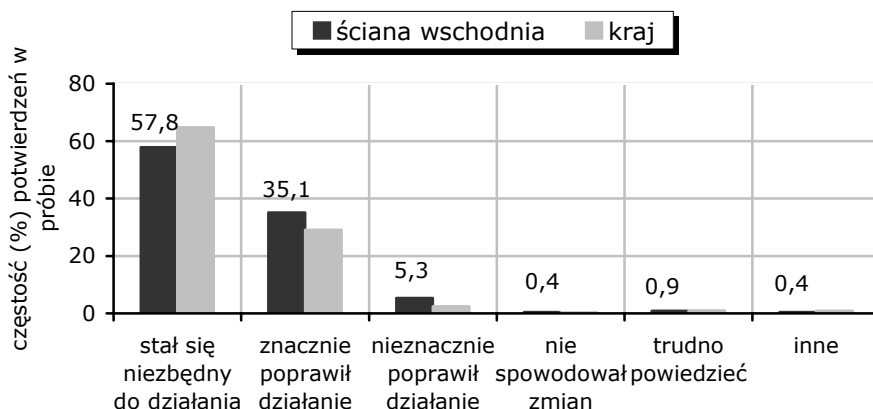
Źródło: *Firmowi użytkownicy Internetu na ścianie wschodniej*. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r., Instytut Łączności, 2009.

Firmy z województw ściany wschodniej oceniają skutki wprowadzenia komputerów do ich przedsiębiorstw w sposób podobny, jak ma to miejsce skali w całym kraju. Największe różnice tkwią w tym, że firmy z terenu Polski wschodniej nieco rzadziej stwierdzają, że komputery stały się niezbędne do ich funkcjonowania, a nieco częściej, że znacznie usprawiły funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Skutki wprowadzenia Internetu

Wprowadzenie Internetu do firm, w kontekście ich funkcjonowania, postrzegane jest pozytywnie. Dla większości przedsiębiorstw stał się on niezbędny do prowadzenia działalności (57,8%) bądź znacznie usprawił ich funkcjonowanie

(35,1%). Zbiorcze wyniki oceny skutków wprowadzenia do firmy Internetu w aspekcie zmiany funkcjonowania przedsiębiorstwa pokazuje rysunek 6.



Rys. 6. Ocena skutków wprowadzenia Internetu na działanie firmy

Źródło: *Firmowi użytkownicy Internetu na ścianie wschodniej*. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r., Instytut Łączności, 2009.

Firmy z województw ściany wschodniej oceniają skutki wprowadzenia Internetu do ich przedsiębiorstw nieco mniej pozytywnie, niż ma to miejsce w skali całego kraju. Wyraźnie rzadziej odczuwają, że stał się on niezbędny do prowadzenia działalności firm, a częściej, że znacznie lub tylko nieznacznie usprawnił ich funkcjonowanie.

4. Polska wschodnia na tle innych regionów (wg GUS)

Z badań przeprowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny w kwietniu 2008 r. wśród firm zatrudniających co najmniej 10 pracowników wynika, że w skali kraju 95% firm korzystało z komputerów, a 92,7% przedsiębiorstw miało dostęp do Internetu. Analogiczne statystyki dla ściany wschodniej pokazują, że w tym regionie z komputerów korzystało 94,1% firm, a dostęp do Internetu miało 91,2% przedsiębiorstw.

Jeśli chodzi o dostęp pracowników do nowych technologii, to badania GUS pokazały, że:

- w skali kraju z komputerów korzystało 35,9% pracowników, a dostęp do Internetu miało 28,2% pracujących,
- na ścianie wschodniej z komputerów korzystało 26,9% pracowników, a dostęp do Internetu miało 20,5% pracujących.

Zbadano również, do jakich celów wykorzystywane były w firmach komputery i Internet. Badania pokazują, że przykładowo:

- w Polsce 75,3% przedsiębiorstw korzystało z Internetu w celach bankowych lub finansowych, a na ścianie wschodniej takich firm było 71,4%,
- w skali ogólnopolskiej 56,6% przedsiębiorstw posiadało własną stronę internetową, na ścianie wschodniej – 49,4%.

Badania GUS wskazują, że o ile odsetek firm ze ściany wschodniej korzystających z komputerów i Internetu jest na zbliżonym poziomie, co w skali kraju, to udostępnianie nowych technologii pracownikom oraz korzystanie przez firmy z tego regionu z funkcji oferowanych przez sieć jest na wyraźnie niższym poziomie.

Podsumowanie

Zaprezentowane statystyki pokazują, że firmy z terenu Polski wschodniej:

- najczęściej (ponad 90% wskazań) używają komputerów do prac biurowych oraz jako narzędzia dostępu do Internetu. Internet z kolei najczęściej wykorzystywany jest do prowadzenia korespondencji za pomocą poczty elektronicznej,
- w większości przypadków udostępniają komputery oraz Internet ponad połowie ogółu zatrudnionych,
- w większości uznają, że wprowadzenie nowych technologii okazało się niezbędne do funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Podobne tendencje zaobserwowano w całym kraju. Występują jednak różnice, na niekorzyść Polski wschodniej, w zakresie korzystania z funkcji oferowanych przez nowe technologie, niewielkie – w przypadku korzystania z komputerów, nieco większe – w przypadku korzystania z Internetu. Także udostępnianie nowych mediów pracownikom oraz zadowolenie w ocenie skutków ich wprowadzenia w kontekście prowadzonej działalności gospodarczej jest na niższym poziomie. Wydaje się, że dalsze wprowadzanie nowych technologii na ścianie wschodniej, należącej do najsłabszych regionów Polski pod względem rozwoju gospodarczego, sprzyjać może powstawaniu nowoczesnego biznesu oraz wyrównywaniu występujących różnic.

Literatura

1. *Firmowi użytkownicy Internetu na ścianie wschodniej. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r.*, Instytut Łączności, 2009.
2. *Firmowi użytkownicy Internetu w Polsce. Raport z badań przeprowadzonych w 2008 r.*, Instytut Łączności, 2009.
3. *Wykorzystanie technologii informacyjno-telekomunikacyjnych w przedsiębiorstwach, gospodarstwach domowych i przez osoby prywatne w 2008 r.*, GUS, 2009.

E-BUSINESS IN EASTERN POLAND – NEW TECHNOLOGIES**Summary**

The article presents selected statistics for use by companies with new technologies (computers and Internet) among firms from the "east wall" of Poland and the reference was made to the nationwide indicators.

Translated by Roman Nierebiński